

Vlaanderen
is ondernemen

Cofinanciering van gemeentelijke subsidiereglementen met het oog op de verfraaiing en verduurzaming van handelspanden

HANDLEIDING BIJ HET INDIENEN EN BEHEER VAN EEN
PROJECTVOORSTEL

Achtergrond van de oproep

Doelstelling

Eind 2021 liep een maatregel af die de afgelopen jaren in 52 gemeenten heeft gelopen voor investeringen in handelspanden in het kernwinkelgebied. Heel wat gemeenten zijn vragende partij voor een gelijkaardige maatregel waarbij de subsidies die ze uitkeren aan handelaars of eigenaars van handelspanden voor gevelverfraaiing en verduurzaming gefinancierd worden door de Vlaamse overheid.

De impact van dit soort steunmaatregelen lijkt op het eerste zicht dan wel beperkt, maar door een zekere mate van continuïteit in te bouwen kunnen deze premies wel degelijk een groot verschil maken. Het invoeren van een gemeentelijk subsidiereglement zorgt immers niet plots voor een geschikt momentum voor handelaars of eigenaars om werken te laten uitvoeren. Een lange looptijd van een dergelijke maatregel is daarom cruciaal om zoveel mogelijk handelaars en eigenaars te kunnen bereiken. Het is wel van belang om de subsidies vooral te richten op investeringen die zonder deze subsidies niet gemakkelijk overwogen worden, zoals groengevels en de vergroening van het interieur. Ondanks enkele geslaagde voorbeelden krijgt de vergroening van handelspanden en een groene winkelbeleving maar beperkt navolging.

Het Agentschap Innoveren en Ondernemen wil via deze oproep bijdragen aan de totstandkoming van klimaatbestendige en attractieve handelskernen. We willen gemeenten laten kennismaken met de voordelen van gevelverfraaiing en verduurzaming van handelspanden, en hen financieel ondersteunen in hun subsidiemechanismen voor eigenaars en ondernemers.

We voorzien een maximumcofinanciering van 150.000 euro voor de centrumsteden, en van 100.000 euro voor alle andere steden en gemeenten. Het oproepbudget bedraagt 4,8 miljoen euro. De Vlaamse cofinanciering wordt niet rechtstreeks aan de handelaars of eigenaars uitbetaald, maar aan de gemeente.

Soorten premies

De Vlaamse cofinanciering wordt toegekend op basis van een gemeentelijk subsidiereglement waarin relevante premies aan handelaars of eigenaars van handelspanden opgenomen zijn. We voorzien cofinanciering van gemeentelijke premies voor:

- 1) Gevelverfraaiing;
- 2) Vergroening van het pand;
- 3) Zuinig energieverbruik;
- 4) Een geoptimaliseerde indeling, zoals het vergroten, verkleinen of opdelen van het pand;
- 5) Een verweving met andere functies.

Bovenstaande categorieën zijn eerder generiek van aard. Ze kunnen verder geconcretiseerd in het gemeentelijk subsidiereglement aan de hand van onderstaande verduidelijking, maar gemeenten mogen ook zelf met voorstellen komen voor specifieke premies.

Een gemeentelijk subsidiereglement kan voorzien dat verschillende soorten premies gecombineerd worden. Een handelaar of eigenaar kan voor hetzelfde pand dan bv. een premie voor gevelisolatie en een premie voor een gevelrenovatie ontvangen.

Premies voor gevelverfraaiing

Dit soort premies spreekt voor zich: ze ondersteunt eigenaars en ondernemers die de voor het publiek zichtbare gevel(s) van hun handelspand verfraaien door reinigingswerken, pleisterwerken, schilderwerken,

nieuw buitenschrijnwerk, enz. Elk pand waarvan het uitzicht verbeterd is draagt bij aan een attractievere winkelstraat of handelskern en genereert meer bezoekers en beleving.

Premies voor vergroening

Groengevels en andere vormen van vergroening zijn nog relatief onbekend terrein. Groene gevels en groendaken dragen niet alleen bij aan een verbeterde thermische én akoestische isolatie, ze halen ook CO₂ en fijn stof uit de lucht en bevorderen de biodiversiteit. Dankzij hun positieve impact op energieverbruik, klimaat en milieu helpen ze dus om steden en gemeenten klimaatbestendiger te maken. Daarnaast komen groengevels en de vergroening van interieurs ook het psychosociaal welbevinden van werknemers, klanten en voorbijgangers ten goede. Indien goed uitgevoerd en onderhouden, zullen ze bovendien ook de architectonische en financiële waarde van het pand doen toenemen.

Ook het vergroenen van winkelinterieurs kan het voorwerp van een subsidie zijn. Het moet dan wel verder gaan dan louter het plaatsen van een aantal losse planten. Voorbeelden van mogelijke premies zijn de aanleg van groenmuren aan de binnenzijde van het pand, plantenhangers aan het plafond, en ruime planten- of zelfs boomvakken in de vloer die een binnentuin creëren. Ook hier gelden de voordelen van akoestische en thermische isolatie, natuurlijke luchtzuivering, aantrekkelijkere ruimtes en het welzijn van werknemers en klanten.

Premies voor zuinig energieverbruik

Ook premies voor zuinig energieverbruik spreken voor zich. Het gaat hier uiteraard om investeringen die het energieverbruik – en dus ook de energiefactuur – terugdringen of het gebruik van fossiele energiebronnen afbouwen.

Premies voor een geoptimaliseerde indeling

Veel lokale handelaars en ondernemers zullen pas verhuizen als het niet anders kan. Een pand dat niet meer aangepast is aan het soort of de omvang van de activiteiten kan een mogelijke aanleiding zijn, maar zelfs dan is het niet altijd evident om in een goede locatie een geschikt pand te vinden. Een sterke lokale verankering zal die zoektocht bovendien verder bemoeilijken. Ook nieuwe eigenaars of gebruikers worden vaak geconfronteerd met de ruimtelijke beperkingen van hun nieuwe pand. Uitbreiding, inbreiding of een andere indeling van het huidige pand kunnen in deze gevallen soelaas bieden. Alle aanpassingswerken die nodig zijn om panden te vergroten of net op te delen om ze beter geschikt te maken kunnen hier het voorwerp uitmaken van een gemeentelijke subsidie.

Premies voor een verweving met andere functies

Er is vaak leegstand van de niet-commerciële ruimtes in de verdiepingen boven handelspanden, die in sommige winkelstraten in de grootsteden zelfs kan oplopen tot 70%. Ook voor de handelaars en pandeigenaars is dit geen goede zaak, want de grote leegstand werkt verkrotting en een onveiligheidsgevoel in de hand. Verweving is echter niet altijd evident omdat veel oudere, statige panden vaak geen aparte inkom hebben voor de bewoners van de bovenverdiepingen.

Nochtans is de verweving van handel, werken en wonen in de handelskern cruciaal voor de bedrijvigheid en levendigheid, de lokale tewerkstelling, en het terugdringen van mobiliteitsproblemen door het verduurzamen en inkorten van woon-werkverkeer.

Gemeenten kunnen via hun premiestelsels pandeigenaars stimuleren om de bovengelegen verdiepingen van hun handelspanden te verweven met andere functies. Ze kunnen niet-commerciële ruimtes toegankelijker maken voor bewoning door te voorzien in een afzonderlijke toegang, leegstaande commerciële ruimtes om te vormen naar woongelegenheden, leegstaande verdiepingen en kamers open te breken om grotere

woonunits te creëren, enz. Ook het verweven met andere functies dan wonen is toegestaan. We denken dan aan activiteiten voor sport en ontspanning, sociale functies zoals buurthuizen, andere economische functies, enz. Het is aan de gemeente om te bepalen wat het beste werkt voor haar kern. De door het Agentschap Innoveren en Ondernemen of de provincies gesubsidieerde verweefcoaches kunnen hier inspiratie bieden.

Welke projectvoorstellen komen in aanmerking?

Een volledig en ontvankelijk projectvoorstel

Een volledig en ontvankelijk dossier moet voldoen aan **vier inhoudelijke criteria en twee formele criteria**.

Het projectvoorstel moet qua inhoud duidelijk aangeven:

- 1) Wat het maximale subsidiepercentage is voor elke premie waarvoor Vlaamse cofinanciering wordt aangevraagd, uitgesplitst in de gemeentelijke cofinanciering en de Vlaamse cofinanciering, en wat het maximumbedrag van deze premies is;
- 2) Wie de doelgroep is van de premies: eigenaars, exploitanten of beide;
- 3) Hoe het begrip 'handelspand' gedefinieerd wordt;
- 4) Op welke afgebakende kernen de premies van toepassing zijn waarvoor Vlaamse cofinanciering wordt aangevraagd.

Het projectvoorstel moet qua vorm volgende documenten omvatten:

- 1) Een subsidiereglement dat door het college van burgemeester en schepenen (CBS) of door de gemeenteraad werd goedgekeurd én dat tijdig werd ingediend bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen;
- 2) Een projectbegroting.

Op het moment van indiening volstaat dus een bekrachtiging van het subsidiereglement door het CBS, maar na de eventuele goedkeuring van het projectvoorstel is nog steeds een verdere bekrachtiging door de gemeenteraad vereist!

Andere documenten zoals een motivatienota of een toelichting zijn mogelijk maar niet verplicht.

Een gegrond projectvoorstel

Na de ontvankelijkheidstoets wordt door het Agentschap Innoveren en Ondernemen nagekeken of de dossiers ook gegrond zijn. We hanteren daarvoor **drie gegrondheidscriteria**:

- 1) Het ingediende gemeentelijke subsidiereglement is ontvankelijk (zie boven);
- 2) De investeringen waarvoor de gemeente een subsidie wil toekennen moeten betrekking hebben op één of meerdere van bovenstaande vijf premietypes;
- 3) Het aantal handelspanden waarop de investeringen betrekking hebben staat in verhouding tot de grootte van de handelskern.

Toelichting inhoudelijke criteria

Gemeentelijke en Vlaamse cofinanciering

In het gemeentelijk subsidiereglement moet aangegeven staan hoeveel steun de gemeente verleent, zowel uitgedrukt in een subsidiepercentage als een maximumbedrag. Gemeenten die in een bestand

subsidierglement forfaitaire premies hanteren moeten hun reglement aanpassen en werken met subsidiepercentages en maximumpremies.

Er moet daarbij ook rekening gehouden worden met de volgende grenzen:

- 1) De Vlaamse overheid subsidieert maximaal 30% van de kosten gemaakt door de aanvrager: als een gemeente in haar reglement bepaalt dat het totale subsidiepercentage voor de ondernemer 70% is, staat ze zelf in voor 40% en Vlaanderen voor 30%;
- 2) De maximale overheidssteun van gemeente én Vlaanderen is 70%, zodat er ook een substantiële bijdrage van de ondernemer of eigenaar zelf is;
- 3) De maximale steun voor een centrumstad is 150.000 euro en voor alle andere steden en gemeenten 100.000 euro.

Een voorbeeld ter verduidelijking van de subsidiepercentages: een gemeente stelt een nieuw subsidierglement op waarin voor bepaalde renovatiewerken een subsidie van 40% van de aangetoonde kosten wordt betaald aan de ondernemer of eigenaar. De gemeente draagt daarvan aan het einde van de rit zelf 20% en Vlaanderen draagt de andere 20%. De gemeente betaalt wel eerst zelf de volledige 40% subsidie uit aan de ondernemer en het Agentschap Innoveren en Ondernemen betaalt daarvan de helft terug aan de gemeente.

Een gemeente kan er ook voor kiezen om het subsidiepercentage in een bestaand subsidierglement op te trekken met het oog op Vlaamse cofinanciering, bv. van 40% naar 60%. De gemeente en de Vlaamse overheid dragen daarvan elk 30%, maar ook hier betaalt de gemeente wel eerst zelf de volledige 60% subsidie uit aan de ondernemer waarna het Agentschap Innoveren en Ondernemen de helft terugbetaalt aan de gemeente.

De eigen bijdrage van een gemeente die al voorzien was via een bestaand gemeentelijk reglement mag in principe niet verlaagd worden. Een uitzondering kan alleen gemaakt worden wanneer de gemeente minstens één bijkomend type van een relevante premie in het reglement opneemt of het subsidiepercentage van een andere, reeds bestaande relevante premie optrekt. De Vlaamse cofinanciering moet immers bij de ondernemers terecht komen en is niet bedoeld om enkel de al bestaande maatregelen van de gemeente budgettair te verlichten.

Doelgroep

Het is aan de gemeenten zelf om in hun subsidierglement te definiëren wie ze als doelgroep van hun premies beschouwen. Sommige premies kunnen voorbehouden zijn voor de pandeigenaars, andere voor de ondernemers die de handelspanden exploiteren. Wanneer zowel eigenaars als gebruikers tot de doelgroep behoren moet er in het gemeentelijke subsidierglement rekening worden gehouden met de bepalingen van de handelshuur en de huurwetgeving. Voor een aantal werken zal er immers een akkoord tussen eigenaar en exploitant nodig zijn. Dit zal echter niet gecontroleerd noch beoordeeld worden door het Agentschap Innoveren en Ondernemen en is dus volledig de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Handelspand

Het is aan de gemeenten zelf om in hun subsidierglement te definiëren wat ze als handelspand beschouwen. Dat kan om meer gaan dan om winkels alleen: ook horecapanden en zelfs alle panden die publiek toegankelijk zijn kunnen in aanmerking komen voor een premie.

Afgebakende kern

De steunmaatregel is beperkt tot investeringen in handelspanden die zich in een duidelijk afgebakend kern(winkel)gebied bevinden. Ook secundaire kernen waarin de gemeente handelsactiviteiten en andere vormen van bedrijvigheid, beleving en publiekstrekking wil concentreren of faciliteren komen in aanmerking.

De afbakening van een kern moet tot op zekere hoogte geformaliseerd zijn. Het volstaat om een handelskern af te bakenen in het gemeentelijk subsidiereglement zelf – een apart proces opstarten is in dat geval dus niet nodig. In de andere gevallen moet de afbakening minstens door een collegebeslissing bekrachtigd zijn. Ook een gemeenteraadsbeslissing en planinstrumenten zoals een stedenbouwkundige verordening of RUP zijn toegelaten, maar dus niet verplicht.

Toelichting formele criteria

Goedgekeurd subsidiereglement

Bovenstaande inhoudelijke beschrijving moet ingediend worden in de vorm van een door het CBS of de gemeenteraad goedgekeurd subsidiereglement. Gemeenten die nog geen subsidiereglement hebben zullen dit dus moeten opstellen en laten bekrachtigen, maar voor de indiening van het projectvoorstel volstaat een door het CBS goedgekeurd reglement. De gemeenteraad kan dan na eventuele goedkeuring van het projectvoorstel, maar zeker vóór de gekozen startdatum, het subsidiereglement bekrachtigen. De in het reglement opgenomen subsidiepercentages voor relevante premies moeten duidelijk het deel van de gemeente en het deel Vlaamse cofinanciering aangeven.

Ook bestaande subsidiereglementen kunnen ingediend worden op voorwaarde dat er minstens één relevante premie in opgenomen is en voldaan is aan de bovenstaande vier inhoudelijke criteria. Wanneer dit niet het geval is, of wanneer de gemeente bijkomende premies wil opnemen of het totale subsidiepercentage wil optrekken met het oog op Vlaamse cofinanciering, moet een aangepast en door het CBS of de gemeenteraad goedgekeurd subsidiereglement ingediend worden. Ook hier volstaat bij de indiening een door het CBS bekrachtigd subsidiereglement. De bekrachtiging door de gemeenteraad hoeft dan pas te gebeuren na eventuele goedkeuring van het projectvoorstel, maar vóór de gekozen startdatum.

Een bestaand subsidiereglement kan logischerwijze niet reeds voldoen aan de vereiste om het subsidiepercentage van de Vlaamse cofinanciering te vermelden. Wanneer het reglement wel voldoet aan de overige drie inhoudelijke criteria hoeft de gemeente dit niet aan te passen enkel en alleen om de Vlaamse cofinanciering te expliciteren naar de doelgroep. Het volstaat dan om het reglement nog eens te laten bevestigen door het college of de gemeenteraad en in de notulen aan te geven hoeveel het percentage Vlaamse cofinanciering bedraagt voor elke premie die in aanmerking komt.

Projectbegroting

Het projectvoorstel moet een begroting bevatten m.i.v. een inschatting van de verwachte subsidieaanvragen. We voorzien hiervoor een sjabloon met een rij per relevante premie in het gemeentelijke subsidiereglement. Er mogen nieuwe rijen ingevoegd worden indien nodig. Volgende kolommen moeten ingevuld worden:

- A. Een uitklapmenu waarin het generieke type premie geselecteerd wordt (5 opties);
- B. De naam van de premie zoals vermeld in het gemeentelijke subsidiereglement;
- C. Een uitklapmenu waarin de startdatum geselecteerd wordt (3 opties);
- D. Het subsidiepercentage van de gemeente;
- E. Het subsidiepercentage van de Vlaamse overheid, dat niet hoger mag zijn dan 30%;
- F. Het totale subsidiepercentage, dat niet hoger mag zijn dan 70%;
- G. Het maximumbedrag van de premie;
- H. Het verwachte aantal subsidieaanvragen in 2022;
- I. Het verwachte aantal subsidieaanvragen in 2023;
- J. Het verwachte aantal subsidieaanvragen in 2024;
- K. Het verwachte aantal subsidieaanvragen in 2025;
- L. Het verwachte aantal subsidieaanvragen in 2026;
- M. De verwachte bestedingen incl. Vlaamse cofinanciering over de gehele periode 2022-2026.

Er kan gekozen worden uit drie verschillende startdatums: 1 september, 1 oktober of 1 november 2022. De Vlaamse cofinanciering is alleen van toepassing op subsidieaanvragen die bij de gemeente ingediend werden vanaf de gekozen startdatum.

In de projectbegroting moet zoals vermeld ook aangegeven worden hoeveel subsidieaanvragen er verwacht worden. In geval er meer projectvoorstellen zouden komen dan de beschikbare middelen toelaten wordt de minister bevoegd voor Economie gemachtigd om de maximumsubsidie of het aantal handelspanden waarin geïnvesteerd kan worden proportioneel te verminderen. Op die manier kunnen we niet alleen meer gemeenten ondersteunen, maar ook te optimistische inschattingen van het aantal subsidieaanvragen door handelaars of eigenaars in lijn brengen met een realistischer aantal gelet op het aantal handelspanden in die gemeente.

De steunmaatregel loopt vier jaar. In het begrotingssjabloon moeten de verwachte subsidieaanvragen dan ook opgesplitst worden per mogelijk kalenderjaar. Gemeenten die slechts in een beperkt aantal jaren subsidies willen toekennen kunnen bij de jaren die niet van toepassing zijn gewoon een '0' invullen.

Aanvraagprocedure

De subsidie moet aangevraagd worden via de roze knop 'Aanvragen' op de oproeppagina op de VLAIO-website: <https://www.vlaio.be/nl/vlaio-netwerk/premies-verfraaiing-en-verduurzaming-handelspanden>.

Een aanvraag indienen per post of via e-mail is niet mogelijk. Een projectvoorstel kan ingediend worden tijdens twee indieningsperiodes:

- 1) Vanaf 1 mei 2022 en tot en met 1 juni 2022;
- 2) Vanaf 15 augustus tot en met 15 september 2022.

De tweede indieningsperiode staat ook open voor gemeenten die in de eerste ronde een onontvankelijk voorstel hebben ingediend.

Volg de stappen hieronder om je aan te melden en jouw subsidie aan te vragen.

Aanmelden

Om een subsidieaanvraag te kunnen indienen, moet je je eerst aanmelden bij de website van het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Je wordt hier automatisch naartoe geleid via de roze knop 'Aanvragen' op bovenstaande link.

De 'aanvrager', met name de gemeente, vult hiertoe haar ondernemingsnummer (KBO) in, evenals de naam en mailadres van een contactpersoon binnen de gemeente. De contactpersoon is degene die de aanvraag zal indienen in de volgende stap. Dit kan dezelfde persoon zijn als de projectcoördinator of zelfs de rechtsgeldige vertegenwoordiger.

Vervolgens krijgt de contactpersoon een e-mail toegestuurd met daarin een gepersonaliseerde link naar de aanvraag. Deze mail dient zorgvuldig bewaard te worden, want zolang de aanvraag niet definitief wordt ingediend kan men steeds via de link in de betreffende mail naar de aanvraag terugkeren.

Heb je na 15 minuten nog geen mail met je gepersonaliseerde link ontvangen? Contacteer ons dan meteen via onze functionele mailbox handelskernversterking@vlaio.be.

De aanvraag indienen

Via de gepersonaliseerde link naar onze CRM-applicatie kan de uiteindelijke aanvraag ingediend worden.

Het indienen van de subsidieaanvraag verloopt via 4 opeenvolgende stappen. Na elke stap worden de ingevulde gegevens van de aanvraag automatisch opgeslagen zodat je er later kan aan verder werken. Eens je aanvraag is ingediend, kan je niets meer wijzigen.

Stap 1: projectgegevens

In de eerste stap dienen de projecttitel ingevuld en de verplichte bijlagen opgeladen te worden: het door de gemeenteraad goedgekeurde subsidiereglement (bijlage projectaanvraag) en het begrotingssjabloon (bijlage projectbegroting). Het is ook mogelijk om eventuele overige bijlagen op te laden zoals een toelichting of motivatienota.

Stap 2: gegevens van de aanvrager

Als tweede stap vul je de gegevens van de aanvrager in. De gegevens van de organisatie zelf werden reeds ingevoerd bij de aanmelding en staan hier dus al ingevuld. Verder hebben we ook de naam, functie en mailadres nodig van de rechtsgeldige vertegenwoordiger van de gemeente. Het moet hier steeds om de burgemeester of de algemeen directeur gaan. Tenslotte moeten – voor zover nog niet vooraf ingevuld – ook de gegevens en het correspondentieadres van de projectcoördinator ingevuld worden.

Stap 3: verklaring

Nadien bevestig je dat het aanvraagformulier naar waarheid en correct en volledig werd ingevuld, door het daartoe voorziene vakje aan te vinken en je mailadres in te vullen.

Stap 4: bevestigen en indienen

In de laatste stap tenslotte krijg je een overzicht van de ingevoerde gegevens en kan de aanvraag ingediend worden door op 'Bevestigen' te klikken.

Bevestigingsmail

Na het indienen van de subsidieaanvraag krijg je van het Agentschap Innoveren en Ondernemen een automatische ontvangstbevestiging via e-mail met als bijlage een samenvatting van je ingediende subsidieaanvraag. Heb je na 15 minuten nog geen bevestigingsmail ontvangen? Contacteer ons dan meteen via onze functionele mailbox handelskernversterking@vlaio.be.

Beslissingsproces

Na afloop van elke indieningsperiode screent het Agentschap Innoveren en Ondernemen de ingediende dossiers op hun volledigheid, ontvankelijkheid en gegrondheid.

Als een dossier volledig, ontvankelijk en gegrond is zal het na een positief advies van Inspectie Financiën en goedkeuring van de minister bevoegd voor Economie steun toegekend krijgen, voor zover het resterende oproepbudget dit toelaat. Er is in totaal 4,8 miljoen euro beschikbaar voor projecten binnen deze oproep. De goedkeuring wordt bekrachtigd middels een ministerieel besluit.

Als een dossier onvolledig of onontvankelijk is zal het projectvoorstel geweigerd en het dossier afgesloten worden. De aanvrager zal daarvan een melding krijgen. Onvolledige of onontvankelijke dossiers in de eerste

indieningsperiode krijgen wel een herkansing in de tweede ronde. Voor de onontvankelijke dossiers in de tweede ronde is er geen remediëring mogelijk.

Rapportering en uitbetaling

Bij toekenning van de subsidie krijgt de begunstigde een mail met de positieve beslissing en een link naar de CRM-applicatie waar de uitbetaling van maximaal vier schijven – één schijf per werkingsjaar – aangevraagd kan worden:

- 1) 12 maanden na de gekozen startdatum;
- 2) 24 maanden na de gekozen startdatum;
- 3) 36 maanden na de gekozen startdatum;
- 4) 48 maanden na de gekozen startdatum (eindsaldo).

Bewaar de mail met deze link dus goed: de link is immers van toepassing op alle schijven.

Via de link in de ontvangen mail zal er voor elke opgevraagde schijf een rapportering opgeladen moeten worden van het aantal toegekende subsidies en het bedrag van de uitbetaalde steun tijdens de rapportperiode van 12 maanden (het werkingsjaar). Het rapport moet eveneens aangeven hoeveel Vlaamse cofinanciering er gevraagd wordt. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen zal nog een rapporteringssjabloon voorzien.

Er hoeft geen inhoudelijke eindrapportering opgeleverd te worden: bovenvermelde rapportering volstaat.

De uitbetaling is output-gerelateerd en kan dus minder bedragen dan wat werd voorzien in de door het Agentschap Innoveren en Ondernemen goedgekeurde begroting.

Gemeenten die voor het verstrijken van de projectperiode van vier jaar de maximumcofinanciering bereikt hebben hoeven in de resterende jaren geen rapportering meer in te geven.

Vergeet zeker niet het rekeningnummer waarop de steun gestort wordt na te kijken en indien nodig te wijzigen. Dit kan onder de tab 'Mijn voorwaarden' in het overzicht in de applicatie.

Terugbetaling van de steun

Een aantal eigenaars dat steun heeft ontvangen zal mogelijk binnen de 5 jaar na ontvangst ervan het handelspand verkopen. In dat geval moet een deel van de Vlaamse cofinanciering teruggevorderd worden. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen hanteert daarvoor volgende formule:

Resterende periode tussen moment van verkoop en 5 jaar / 5 jaar

Een voorbeeld ter verduidelijking: een eigenaar heeft in 2023 een premie ontvangen van 20.000 euro voor de aanleg van een groengevel. De premie bedroeg 60% van de bewezen subsidiabele kosten, waarvan de gemeente en Vlaanderen elk de helft dragen. De eigenaar verkoopt zijn handelspand in 2024. De terugvordering bedraagt:

[2028 – 2024] / 5 jaar = 80%

De eigenaar zal dus 80% van de Vlaamse cofinanciering van 10.000 euro moeten terugbetalen, zijnde 8.000 euro. De concrete modaliteiten voor terugvordering en terugbetaling zullen worden opgenomen in het ministerieel besluit dat de toekenning van de steun bekrachtigt.

We willen er de aandacht op vestigen dat bovenstaande regeling en dus ook de termijn van 5 jaar voorzien is in het ministerieel besluit dat de oproep regelt, en ook opgenomen zal worden in de ministeriële besluiten die de subsidies toekennen aan de gemeenten. We stellen vast dat sommige gemeenten in hun subsidiereglement een termijn van 3 jaar hanteren waarbinnen het gesubsidieerde handelspand niet mag doorverkocht worden, op straffe van terugvordering van een deel van de subsidie. Ook al is het geen verplichting voor een gemeente om eveneens een periode van 5 jaar te voorzien, raden we wel ten stelligste aan om in het gemeentelijk subsidiereglement ook een termijn van 5 jaar te hanteren. Dat vermijdt verwarrende communicatie naar de handelaars gezien het in beide gevallen de gemeente is die de terugvordering moet doen. Voor gemeenten die hun reglement al ingediend hebben, kan een wijziging van het reglement nog altijd gebeuren, maar bij voorkeur vóór de gekozen startdatum van de projectperiode en de communicatie hierover naar de handelaars.

FAQ

Kan een subsidiereglement voor het kernwinkelgebied in het centrum uitgebreid worden naar de centrumstraten en kernen buiten het kernwinkelgebied?

Ja, dit kan zeker. Gemeenten kiezen zelf in welke kernen hun subsidiereglement van toepassing is. De enige voorwaarde is dat er minstens een collegebeslissing is die de afbakening van die kernen bevestigt.

Hoe werkt de Vlaamse cofinanciering precies?

Vlaanderen betaalt hetzelfde subsidiepercentage als de gemeente, weliswaar met de nodige begrenzingsen.

Voorbeeld 1: een gemeente dient een bestaand subsidiereglement in waarin een premie staat voor eigenaars die de gevel van hun handelspand laten renoveren. De premie bedraagt 50% van de bewezen subsidiabele kosten en is gelimiteerd tot 15.000 euro. Welke kosten subsidiabel zijn bepaalt de gemeente zelf in het reglement. Een eigenaar dient een subsidieaanvraag in bij de gemeente en toont aan dat er 20.000 euro aan subsidiabele kosten werd geïnvesteerd. De verdeling is als volgt:

- De gemeentelijke subsidie bedraagt 25% van 15.000 euro: 3.750 euro.
- De Vlaamse cofinanciering bedraagt eveneens 25% van 15.000 euro: 3.750 euro.
- De eigenaar betaalt de overige 50% én het bedrag dat boven de limiet van 15.000 euro ligt: 12.500 euro.

De gemeente betaalt de eigenaar 7.500 euro en zal na jaarlijkse rapportering aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen 3.750 euro ontvangen.

Voorbeeld 2: een gemeente dient een nieuw subsidiereglement in waarin een premie staat voor handelaars die hun winkelruimte vergroenen. De premie bedraagt 70% van de bewezen subsidiabele kosten en het reglement specificiert dat de gemeente 40% van de subsidiabele kosten op zich neemt en Vlaanderen 30% (het maximumpercentage Vlaamse cofinanciering bedraagt 30%). De subsidie is gelimiteerd tot 10.000 euro. Een handelaar dient een subsidieaanvraag in bij de gemeente en toont aan dat 6.000 euro aan subsidiabele kosten werd geïnvesteerd. De verdeling is als volgt:

- De gemeentelijke subsidie bedraagt 40% van 6.000 euro: 2.400 euro.
- De Vlaamse cofinanciering bedraagt 30% van 6.000 euro: 1.800 euro.
- De handelaar betaalt de overige 30%: 1.800 euro.

De gemeente betaalt de eigenaar 4.200 euro en zal na jaarlijkse rapportering aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen 1.800 euro ontvangen.

Voorbeeld 3: een gemeente heeft een bestaand subsidiereglement waarin een premie voor gevelisolatie is opgenomen. De premie bedraagt 50% van de bewezen subsidiabele kosten, maar de gemeente wil dit optrekken naar 80% om zo meer eigenaars ertoe aan te zetten de gevels van hun handelspanden te isoleren. De gemeente past haar subsidiereglement overeenkomstig aan en dient dit in. Het voorstel zal echter onontvankelijk worden bevonden omdat de maximale overheidssubsidie van de lokale en Vlaamse overheid van 70% overschreden wordt. Als de gemeente de premie echter optrekt naar 70% i.p.v. 80% zal het voorstel wel aanvaard worden.

Moet er per handelspand een dossier worden ingediend bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen?

Nee, het gaat om één dossier per gemeente. Daarom vragen we jullie om voor elke premie die Vlaamse cofinanciering kan krijgen op voorhand een inschatting te maken van de subsidieaanvragen die jullie verwachten te ontvangen. Ramingen die buitenproportioneel zijn met het aantal handelspanden in de gemeente of de grootte van de kern kunnen door het Agentschap Innoveren en Ondernemen naar beneden worden bijgesteld.

Meer info?

Contacteer ons op handelskernversterking@vlaio.be.

Agentschap
Innoveren & Ondernemen
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be